

Győri Ítéltábla

Pf.III.20.041/2022/8.

A Győri Ítéltábla a Berecz Ügyvédi Iroda, eljáró ügyvéd: Dr. Berecz Zsolt (cím2) által képviselt felperes (cím1) felperesnek a Balikó Ügyvédi Iroda, eljáró ügyvéd: dr. Balikó Gergely (cím4) által képviselt alperes (cím3) alperes ellen jogi személy határozatának hatályon kívül helyezése iránt indult perében a Veszprémi Törvényszék 2022. február 16. napján kelt 3.P.20.593/2021/17/I. számú ítélete ellen az alperes részéről 18. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbeezett rendelkezéseit helybenhagyja.

A felek maguk viselik a másodfokú eljárásban felmerült perköltségeiket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az irányadó tényállás szerint a felperes 2006 év óta tagja az alperes horgászegyesületnek.

[2] Az alperes fegyelmi bizottsága a 2016. július 8-án meghozott F06/2016. számú határozatával a felperest 1 év felfüggesztéssel 6 hónap időtartamra a horgász tevékenységtől eltiltotta, mivel az Alapszabály Etikai mellékletének 3.1. pontjában foglaltakat megsértette. A felhívott rendelkezés szerint etikai vétséget követ el az, aki a valóságnak nem megfelelő nyilatkozattal, alaptalan információk tényként történő közlésével, nyilvánosságra hozatalával, vagy más módon, olyan magatartást tanúsít, amely alkalmas az egyesület, annak tagja, vagy a vele együttműködő harmadik személy személyiségi jogainak, jóhírnevének megsértésére.

[3] 2021. április 21-én az alperes vezetősége meghallgatásra idézte a felperest 2021. április 27. napjára.

[4] A ténylegesen 2021. április 29-én megtartott elnökségi ülésen az alperes elnöke tájékoztatta a megjelenteket, köztük a felperest, hogy a meghallgatásra azért került sor, mivel név2 egyesületi tag állítása szerint a felperes többek előtt kijelentette, hogy az egyesület azért vásárolja egy bizonyos gazdasági társaságtól a halat, mert az alperes elnöke ezért 1.000.000

forintot kap a halkereskedőktől. A felperes ezen kijelentése az elnökséget rossz színben tünteti fel.

[5] A felperes a fentieket vitatta, az elnökség azonban – az elnök javaslatára – egyhangú szavazással a fegyelmi tárgyalás lefolytatásáról döntött, figyelemmel arra, hogy korábban is ugyanezen ok miatt került sor a felperes fegyelmi felelősségre vonására.

[6] Az alperes elnöke szám5 számú iratával tájékoztatta a fegyelmi bizottság elnökét a felperessel szemben az Alapszabály Etikai mellékletének 3.1. és 3.2. pontjai megsértése miatt elrendelt fegyelmi eljárásról.

[7] A 3.1. bekezdés szerint etikai vétséget követ el, aki a valóságnak nem megfelelő nyilatkozással, alaptalan információ tényként történő közlésével, nyilvánosságra hozatalával, vagy más módon olyan magatartást tanúsít, amely alkalmas az egyesület, annak tagja, vezetője vagy vele együttműködő harmadik személy személyiségi jogainak, jóhírnevének megsértésére.

[8] A 3.2. bekezdés szerint etikai vétséget követ el, aki másokkal kapcsolatban alaptalanul a sporthorgászattal, vagy az egyesület működésével kapcsolatosan etikai vagy fegyelmi vétség, szabálysértés, vagy bűncselekmény elkövetésére utaló tényt állít, híresztel, vagy erre utaló magatartást tanúsít.

[9] A beadvány tartalmazta, hogy az egyesületi elnököt ért hamis vádak kimerítik a rágalmazás, valamint a becsületsértés tényállását is.

[10] A fegyelmi bizottság 2021. június 7. napján megtartott fegyelmi tárgyalásán ismertették az alperes elnökének szám5 számú fegyelmi eljárást kezdeményező iratát, meghallgatták név2 tanút, valamint a jogi képviselővel eljáró felperes lehetőséget kapott védekezése előterjesztésére. A fegyelmi tárgyalásról készült jegyzőkönyv a tanú vallomásának rövid, kétsoros tartalmi összefoglalását tartalmazta.

[11] A fegyelmi bizottság a 2021. június 7-én meghozott, és a felperes részére ugyanekkor kézbesített szám1 ügyszámú, és szám2 iktatószámú határozatával a felperest 6 hónap időtartamra – 1 évre felfüggesztve – a horgászati tevékenységtől eltiltotta.

[12] A jogorvoslati tájékoztató azt tartalmazta, hogy a határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül a helység Horgászegyesület elnökségéhez címzett fellebbezésnek van helye. A fellebbezésre az eljárás alá vont személy, illetve az eljárást elrendelő testület jogosult.

[13] A fegyelmi határozat indokolása szerint „A helység Horgászegyesület alapszabályzatának etikai mellékletében foglalt 3. pontjának 3.1; és 3.2. bekezdésének megsértése. A 3.2. bekezdés kimondja, másokkal kapcsolatban alaptalanul, a sporthorgászattal, vagy az egyesület működésével kapcsolatosan etikai - vagy fegyelmi vétség, szabálysértés, vagy bűncselekmény elkövetésére utaló tényt állít, híresztel, vagy erre

utaló magatartást tanúsít. A fegyelmi szabályzat 29. pontjára hivatkozva, amely kimondja, hogy aki a halgazdálkodás, a horgászat, a halászati törvény, az országos, illetve az egyesületi horgászrend egyesületi alapszabály, a környezetvédelmi és társadalmi együttélés szabályai ellen vét, és az eljárás más hatóság hatáskörébe nem tartozik, 6 hónaptól 3 év eltiltással sújtható.”

[14] Az alperes elnöke – az elnökség határozata alapján - a 2021. június 21-én kelt, a fegyelmi bizottság elnökének írt iratában a helység Horgászegyesület elnöksége nevében fellebbezést terjesztett elő a fegyelmi bizottság szám2 iktatószámú határozatával szemben, amelyben a felperes terhére súlyosabb fegyelmi büntetés kiszabását indítványozta arra hivatkozással, hogy 2016. évben hasonló etikai vétséget követett el.

[15] Az alperes elnöksége a 2021. július 15. napján tartott másodfokú fegyelmi tárgyaláson meghozott szám1 ügyszámú, szám3 iktatószámú fegyelmi határozatában a felperest 2 év időtartamra (2023. július 15. napjáig) a helység horgászatból kizárta. Felszólította, hogy 2021. évi területi engedélyét 2021. július 27. napjáig a horgászirodán adja le.

[16] A jogorvoslati tájékoztatásként rögzítette, hogy a határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül az alperes elnökségéhez címzett fellebbezésnek van helye.

[17] A másodfokú fegyelmi határozat indokolása az elsőfokú határozattal egyező volt, amellet, hogy a másodfokú fegyelmi testület kitért arra, hogy súlyosító körülményként vette figyelembe, hogy a felperes 2016. évben ugyanezért az etikai vétségért fegyelmi büntetést kapott.

[18] A felperes a 2021. augusztus 18. napján előterjesztett kereseti kérelme arra irányult, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy a helység Horgászegyesület elnökségének, mint másodfokú fegyelmi testületnek az szám1 ügyszámú szám3 iktatószámú másodfokú határozata – a fegyelmi bizottság szám1 ügyszámú, és szám2 iktatószámú elsőfokú határozatára is kiterjedően - jogszabálysértő, és a létesítő okiratba ütközik. Kérte az első- és másodfokú fegyelmi határozatok hatályon kívül helyezését, és a fegyelmi eljárás megszüntetését.

[19] Az érvényesíteni kívánt jogot a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. tv. (Ptk.) 3:35. §, 3:36. § (1) (4) bekezdéseiben, a Ptk. 3:37. § (1) bekezdésében, a 3:75. § (1), (4) és (5) bekezdéseiben, a szabálysértésekről szóló 2012. évi II. tv. (Szabs.tv.) 25. §, 32. § (1) és (2) bekezdéseiben, 46. § (1) bekezdés a) és c) pontjaiban, valamint a (3) bekezdésében jelölte meg. Hivatkozott az Alapszabály VIII. fejezet 9-10. bekezdésére.

[20] Állította, hogy a terhére rótt, az alperes elnökére vonatkozó kijelentés, azaz lényegében az etikai vétség elkövetése tényszerűen a fegyelmi eljárás lefolytatása során nem nyert bizonyítást.

[21] Azzal érvelt, hogy az elsőfokú fegyelmi határozat ellen az elnökség által előterjesztett fellebbezés nem a jogosulttól származik, illetve az elnökség a saját határozatán

alapuló fellebbezést másodfokú fegyelmi testületként nem bírálhatta volna el, a Szabs.tv. 46.§. rendelkezései alapján abból kizárt volt.

[22] Kifogásolta a felperes, hogy a másodfokú fegyelmi határozat formailag is jogszabálysértő, ugyanis a jogorvoslatról téves tájékoztatást tartalmaz.

[23] Arra is hivatkozott a 2016. évben elkövetett fegyelmi vétség nem indokolja a fegyelmi büntetés súlyosbítását, a másodfokon eljáró testületnek a mentesülésre tekintettel azt figyelmen kívül kellett volna hagynia.

[24] Utalt arra, hogy a becsületsértés és a rágalmozás, - amely az elnökség által lefolytatott fegyelmi eljárás tárgya is volt - a rendőrség hatáskörébe tartozik.

[25] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

[26] Állította, hogy a fegyelmi eljárás lefolytatása a vonatkozó jogszabályoknak, az Alapszabálynak, valamint a fegyelmi szabályzatnak megfelelően történt: az alperes első fokon eljáró fegyelmi bizottsága a szükséges bizonyítást lefolytatta, és csak a megfélemlítésére tekintettel szabta ki ugyanazon fegyelmi büntetést, amelyet a 2016. évi fegyelmi eljárásban.

[27] Az alperes rámutatott, hogy a fegyelmi szabályzat 16. §-a alapján az elnökség jogosult volt az elsőfokú fegyelmi határozat ellen fellebbezést előterjeszteni.

[28] Az érvelése szerint a másodfokú határozat jogorvoslati tájékoztatójának téves szövegezése nem befolyásolta a felperes jogérvényesítését, hiszen az ott írtak ellenére a bíróságtól kérte a számára sérelmes határozatok felülvizsgálatát. A felperes jogorvoslatához való joga tehát nem sérült.

[29] Az alperes hangsúlyozta, hogy az egyesület fegyelmi testületeinek döntéseit nem zárja ki, hogy egyidejűleg szabálysértési vagy büntető eljárás kezdeményezésére is lehetőség volna.

[30] Az alperes álláspontja szerint indokolt volt a másodfokon eljáró elnökségnek a büntetés súlyosbítására vonatkozó döntése abból a célból, hogy a jövőben kellő visszatartó erővel rendelkezzen olyan személyek irányában, akik az egyesület tisztségviselőjének lejáratására és az egyesület működésének ellehetetlenítésére törekednek.

[31] A Veszprémi Törvényszék a fellebbezéssel támadott ítéletével az alperes fegyelmi bizottságának 2021. június 7. napján kelt szám1 ügyszámú, szám2 iktatószámú határozatát, valamint az alperes elnökségének szám1 ügyszámú, és szám3 iktatószámú határozatát hatályon kívül helyezte; ezt meghaladóan a felperes kereseti kérelmét elutasította.

[32] Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 62.540 forint perköltséget.

[33] Az elsőfokú bíróság leszögezte, hogy a Ptk. 3:36. § (1) bekezdésében előírt jogvesztő igényérvényesítési határidő nem telt el, a tudomásszerzéstől számított 30 napos szubjektív határidő elmulasztására pedig az alperes nem hivatkozott, ezért a bíróság azt nem vizsgálta.

[34] Az ítéletének indokolásában kifejtette, hogy az egyesület önkormányzattal rendelkező autonóm közösség, amely maga határozza meg működésének szabályait, és azok megsértésének következményeit. Ezért a Ptk. 3:35. § alapján indult perben a bíróság a civil szervezet, vagy annak valamely testülete által hozott határozatot csak abból a szempontból vizsgálhatja, hogy az a megjelölt jogszabályt, illetőleg az alapító okirat felhívott rendelkezését sérti-e, azaz a keresettel támadott határozat alakilag és tartalmilag kielégíti-e a rá irányadó követelményeket. (Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.108/2019/5. szám)

[35] A Ptk. 3:35. §-a alapján a fegyelmi határozat hatályon kívül helyezése iránt indult perben az elsőfokú bíróság nem veheti át a fegyelmi szervek hatáskörét, azaz nem folytathat le részletes bizonyítási eljárást. A fegyelmi eljárás eseményeinek menetét, a fegyelmi vétség elkövetését a civil szervezet csak a fegyelmi eljárás irataival bizonyíthatja, azaz az eljárási cselekményekről felvett jegyzőkönyvekkel, és az eljárás során szerkesztett egyéb iratokkal (fellebbezéssel, eljárást elrendelő határozattal, stb).

[36] Az elsőfokú bíróság által részletesen kifejtett álláspont szerint a fegyelmi határozat hatályon kívül helyezése iránt indított perben a bíróság tanúbizonyítást nem folytathat le, illetve a szervezet által lefolytatott bizonyítási eljárás során beszerzett bizonyítékokat sem mérlegelheti felül a civil szervezet fegyelmi ügyekben eljárni jogosult testületének álláspontjához képest. Amennyiben tehát a fegyelmi ügyekben eljáró testület az eljárás alá vont személy tagadásával szemben akár egyetlen tanú vallomását meggyőző bizonyítéknak tartva tényállást állapít meg, akkor a bíróságnak nincs jogalapja arra, hogy a fegyelmi testülettől eltérő álláspontra helyezkedve a tanúvallomással szemben az eljárás alá vont vallomásának adjon hitelt.

[37] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a fenti értelmezés az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról és a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011.évi CLXXXV.tv. (Ectv.) 3. § (1) és (2) bekezdésében rögzített autonómiájából következik (ítélet [20] pont).

[38] Az elsőfokú bíróság azonban - a fentiek mellett is - leszögezte, hogy a civil szervezet a tagjával szemben kizárólag az eljárás alá vont beismerése, vagy annak tagadásával szemben – bizonyítási eljárás eredményeként - tényállás megállapítása mellett hozhat hátrányos jogkövetkezményt tartalmazó rendelkezést.

[39] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a fegyelmi szabályzat 11. § (9) bekezdéséből az következik, hogy a fegyelmi bizottságnak a bizonyítékok egyenként és összességében történő értékelése mellett tényállást kell megállapítania.

[40] Amennyiben tehát sem az első- sem a másodfokú fegyelmi határozat nem állapít meg tényállást, azaz nem írja körül kívülálló személyek számára megismerhető módon azokat a konkrét cselekményeket, – jelen esetben a rágalmozó, becsületsértő jellegű tényállításokat, azok megtételének helyét, idejét és az azokat észlelő személyeket –, amelyekre tekintettel a fegyelmi szervek megállapították a fegyelmi vétség elkövetését, és ebből következően nem azonosítható, hogy milyen tényállást találtak megalapozottnak, akkor a fegyelmi határozatok hatályon kívül helyezése indokolt.

[41] A jelen esetben a fegyelmi szabályzat 11.§. (9) bekezdésében előírtakkal szemben az elsőfokú határozat tényállást nem tartalmaz, az indokolás három bekezdése - az etikai melléklet és a fegyelmi szabályzat felhívása mellett – mindössze azt tartalmazza, hogy az Alapszabály etikai mellékletének 3.1. és 3.2. pontjai megsértése állapítható meg.

[42] Az autonómia figyelembevételével mellett sem illeti meg azonban az egyesületet az a jogosultság, hogy olyan fegyelmi határozatot hozzon, amely a tényállás leírását egyáltalán nem tartalmazza, ezért a támadott fegyelmi határozatok hatályon kívül helyezése indokolt.

[43] Figyelemmel arra, hogy a Ptk.3:35.§. alapján indított perben a bíróság csak a felperes által határidőben előterjesztett keresetlevelében meghivatkozott jogszabálysértést, illetve létesítő okiratba ütközést veheti figyelembe, ezért az elsőfokú bíróság vizsgálta, hogy a tényállás Alapszabályba ütköző hiányát a felperes a keresetlevelében sérelmezte-e.

[44] E körben a törvényszék megállapította, hogy a felperes a keresetlevelében (7. oldal) tartalmilag a tényállás hiányára hivatkozott azáltal, hogy a feljelentő elnök által megjelölt nyilatkozat bizonyítatlanságát sérelmezte.

[45] Kifejtette, hogy a civil szervezet autonómiájából fakadóan a bizonyítékok felülmérlegelésére a törvényszéknek ugyan nincs lehetősége, azonban – a felperes fenti hivatkozására tekintettel – a bíróságnak joga és kötelezettsége is egyben, hogy állást foglaljon abban a kérdésben, hogy a fegyelmi eljárás iratai utalnak-e arra, hogy a felelősségre vonás bizonyítási eljárás eredményeképpen történt.

[46] A törvényszék akként foglalt állást, hogy a felperes azzal, hogy a terhére rótt cselekmény bizonyítatlanságát kifogásolta, egyúttal a bizonyítás eredményének, azaz a szankciót alátámasztó tényállásnak a határozatban történő rögzítését hiányolta (ítélet [25] pont).

[47] Ezen jogsértés vizsgálatára pedig a bíróság - a civil szervezet autonómiájának tiszteletben tartása mellett is - jogosult. A felperes bizonyítottság hiányára, ezáltal a tényállás hiányára való hivatkozását támasztja alá az is, hogy felhívta a Szabs.tv. - ártatlanság vélelmét deklaráló - 32. § (1) bekezdését is (keresetlevél 3. oldal).

[48] A jelen esetben tehát megállapítható, hogy a támadott fegyelmi határozatok tényállás megállapítása nélkül hátrányos következményt, azaz fegyelmi büntetést

alkalmaznak, ezért azok a fegyelmi szabályzat 11. § (9) bekezdésébe ütköznek. A felelősségre vonás fegyelmi szabályzatot sértő módja pedig az Alapszabály VIII. fejezetének sérelmét is eredményezi.

[49] A fentiek alapján a törvényszék a Ptk.3:37.§. (1) bekezdése értelmében a fegyelmi határozatokat hatályon kívül helyezte.

[50] A keresetlevélben felhozott egyéb jogsértésekkel kapcsolatosan a törvényszék rámutatott, hogy a fegyelmi szabályzat és 16. § (2) bekezdése lehetőséget biztosított az elnökségnek az elsőfokú határozattal szemben fellebbezés előterjesztésére.

[51] Kifejtette azonban, hogy a fegyelmi szabályzat 6. § (4) bekezdése 16. § (2) bekezdése együttes alkalmazása a jelen esetben azt eredményezte, hogy az elsőfokú fegyelmi határozat elleni fellebbezés elbírálója maga a fellebbező fél, azaz az elnökség. Ezen eljárás alapvetően sérti a tisztességes eljárás követelményét.

[52] A fellebbező fél és a másodfokú fegyelmi testület azonosságából eredő jogsértést súlyosbítja, hogy az egyesület elnöke, - aki egyben a fegyelmi eljárás alapjául szolgáló sérelmezett nyilatkozat sértettje - mind a fellebbező testületnek, mind a másodfokon eljáró testületnek (elnökségnek) tagja.

[53] Súlyosan, alapvetően sérti tehát a tisztességes eljárás követelményét az a fegyelmi eljárás, amelyben a maga a sértett a fegyelmi eljárás megindításáról szóló határozatot hozó testületnek, majd a fegyelmi határozat elleni fellebbezésről döntő testületnek is tagja, mely egyúttal azonos a fellebbezést elbíráló másodfokú fegyelmi testülettel.

[54] Az alperes által - a fentiek szerint lefolytatott - fegyelmi eljárás jogsértő jellege tehát a tisztességes eljárás alapelvéből levezethető.

[55] A felperes által megjelölt egyéb megtámadási okokat érintően az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a fegyelmi büntetések 29. pontja - a fegyelmi szabályzat 2. § a) és b) pontjára figyelemmel - nem vonja ki a fegyelmi vétségek köréből a szabálysértésnek, vagy bűncselekménynek is minősíthető magatartásokat, hanem ezek megvalósítása esetére a szankciók mértékével kapcsolatosan ad iránymutatást.

[56] A felperes álláspontjával szemben a törvényszék utalt arra, hogy a civil szervezet fegyelmi testületét megilleti az a jogosultság, hogy az időmúlásnak jelentőséget nem tulajdonítva súlyosbító körülményként értékeli a korábban elkövetett fegyelmi vétség tényét.

[57] Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a másodfokú határozat jogorvoslati tájékoztatóval kapcsolatos hiányosságának jelentősége azért nem volt, mivel a felperes a keresetét a bíróságon előterjesztette, az igényérvényesítési határidő vizsgálatát pedig az alperes nem kérte.

[58] A törvényszék rámutatott, hogy a felperes a kereseti kérelmében - valódi tárgyi keresethalmazatként - a támadott határozatok jogszabálysértő voltának megállapítását és azok hatályon kívül helyezését is kérte.

[59] A Pp. 172. § (3) bekezdése és a Ptk. 3:37. § (3) bekezdése együttes értelmezésével az elsőfokú bíróság akként foglalt állást, hogy a felperes megállapítási keresete alaptalan, ugyanis a felperesnek lehetősége volt a jogsértő határozatok hatályon kívül helyezésére irányuló kereset előterjesztésére.

[60] A törvényszék leszögezte, hogy a felperes fegyelmi eljárás megszüntetésére irányuló kereseti kérelme is alaptalan, mivel a Ptk. 3:35.§, 3:36.§, 3:37. § rendelkezései a sérelmes határozat hatályon kívül helyezésére, illetve szükség esetén a civil szervezet új határozat hozatalára utasítására terjednek ki, nem adnak azonban lehetőséget a bíróságnak arra, hogy egy autonómiával rendelkező civil szervezet fegyelmi ügyben hozott határozata elleni perben a fegyelmi eljárás megszüntetését is kimondja.

[61] Figyelemmel arra, hogy a felperes az első- és másodfokú határozatokat érintően is egy-egy megállapítási és egy-egy hatályon kívül helyezési kérelmet terjesztett elő, amelyek közül a megállapítási keresetek alaptalannak bizonyultak, ezért a törvényszék megállapítása szerint a felperes 50 %-ban tekinthető pernyertesnek. A pernyertesség/pervesztesség aránya megállapítása során az eljárás megszüntetése iránti kérelmet az elsőfokú bíróság a marasztalási kereset részének tekintette.

[62] Az elsőfokú bíróság - a kifejtettek miatt - a felek által felajánlott tanúbizonyítást és a fegyelmi tárgyalásról titokban készült hangfelvétel bizonyítékkénti értékelését szükségtelennek ítélte.

[63] Az alperes a fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérte akként, hogy a bíróság a támadott első- másodfokú fegyelmi határozatokat hatályában tartsa fenn, egyebekben az ítélet helybenhagyását kérte.

[64] A fellebbezésében hangsúlyozta, hogy a fegyelmi határozatokból, a jegyzőkönyvekből, a rendelkezésre álló, továbbá az elsőfokú bíróság által a bizonyítékok köréből kizárt iratokból a tényállás megállapítható volt.

[65] Rámutatott az alperes, hogy a bíróság a felperes indítványait és az általa megjelölt okokat kiterjesztően nem értelmezhetette, nem vizsgálhatott olyan körülményeket - köztük a tényállás hiányát -, amelyet a felperes nem jelölt meg.

[66] Az alperes a Pp. 369. § (2) bekezdés c) pontjára hivatkozással kérte, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás alapján állapítsa meg a fegyelmi bizottság által hozott határozatok jogszerűségét, és azokat hatályukban tartsa fenn.

[67] A Pp. 369. § (2) bekezdés e) pontja alapján indítványozta az elsőfokú bíróság által figyelmen kívül hagyott bizonyítékok, illetve a másodfokú határozatról való tudomásszerzés időpontjának vizsgálatát is.

[68] Az alperes utalt arra, hogy a felperes - a tértivevény tanúsága szerint - a másodfokú határozatot 2021. július 20-án vette át.

[69] A felperes fellebbezési ellenkérelme az ítélet helybenhagyására irányult.

[70] Arra hivatkozott, hogy a fellebbezés az azzal szemben támasztott alaki és tartalmi követelményeknek nem tesz eleget. Az alperes az ítéletet érintően sem eljárásjogi, sem anyagi jogi jogszabálysértést nem jelöl meg, a fellebbezésében pusztán az ellentétes érdekeit tükröző, általános véleményt fogalmaz meg.

[71] A fellebbezés alaptalan.

[72] Az ítéltábla - a törvényszék ítéletét a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között felülvizsgálva (Pp. 370.§ (1) bekezdés) - megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a megalapozott tényállásból helytálló jogi következtetést levonva rendelkezett a támadott első- és másodfokú fegyelmi határozatok hatályon kívül helyezéséről.

[73] Az elsőfokú bíróság által az ügy érdemét érintően helyesen rögzített indokokkal az ítéltábla egyetértett, a fegyelmi határozatok Ptk.3:35.§. alapján indított perben történő felülvizsgálata kereteit érintően kifejtetteket pedig az alábbiak szerint módosítja.

[74] Az alperes a fellebbezésében az első- és másodfokú fegyelmi határozatokat hatályon kívül helyező ítéleti rendelkezést két indok alapján kérte megváltoztatni.

[75] Indítványozta, hogy a bíróság vizsgálja a határozatok megtámadására rendelkezésre álló határidő megtartását, figyelemmel arra, hogy a másodfokú határozatot a felperes 2021. július 20-án vette kézhez.

[76] Hivatkozott arra is, hogy az eljárás alá vont felperes által is kézhez vett, és az eljárás elrendelésének alapjául szolgáló jegyzőkönyvből és egyéb iratokból, valamint az ügy összes körülményéből a tényállás – az elsőfokú ítéletben kifejtettekkel szemben – megállapítható volt. E körben azzal is érvelt a felperes, hogy a határozatokkal szemben a keresetben felhozott megtámadási okokat (jogszabálysértéseket) a bíróság kiterjesztően nem értelmezheti, azaz a tényállás hiányára a felperes nem hivatkozott, ezért a bíróság ez okból a határozatokat nem helyezhette volna hatályon kívül.

[77] Helytállóan indult ki a törvényszék abból, hogy az egyesület önkormányzattal rendelkező autonóm közösség, amely az irányadó jogszabályi keretek között maga határozza meg működésének szabályait, és azok megsértésének következményeit. A civil szervezet maga dönti el – a tisztességes eljárás kereteinek meghatározása mellett – hogy mit tekint

fegyelmi vétségnek és azt is, hogy annak tényállásszerű megvalósulása esetén milyen szankciók kiszabására van lehetőség.

[78] A Ptk. 3:35. § csak korlátozott beavatkozási lehetőséget biztosít a jogi személyek belső viszonyaiba, amely – az Ectv. 3.§-ban írtaknak megfelelően - csak a jogi személyek, egyesületek autonómiájának tiszteletben tartása mellett értelmezhető.

[79] A beavatkozás korlátozottsága egyrészt abban nyilvánul meg, hogy a jogi személy határozata hatályon kívül helyezésére csak jogszabályba, vagy alapszabályba ütközés esetén kerülhet sor, másrészt a bíróság csak a 30 napos keresetindítási határidőn belül, és a felperes által kifejezetten megjelölt okokat vizsgálhatja.

[80] Helyes tehát a törvényszék azon okfejtése, hogy a Ptk. 3:35. § alapján indult perben a bíróság nem veheti át az egyesület fegyelmi szerveinek hatáskörét, nem folytathat le teljes, részletes bizonyítást, nem vizsgálhatja felül a döntés célszerűségét, gazdaságosságát, nem mérlegelheti a döntéshozatal során ütköző érdekeket, csak a határozat jogszerűségét ellenőrizheti.

[81] Az azonban, hogy az eljárás alá vont személy elkövette-e az eljárás megindítására okot adó cselekményt – még a civil szervezet fentiekben körvonalazott autonómiája mellett is – az erre való felperesi hivatkozás esetén vizsgálható és vizsgálandó is a Ptk. 3:35. § szerinti perben. A határozat jogszerűségének ellenőrzése tehát szükségessé teszi annak vizsgálatát, hogy – az alapszabályban rögzített tisztességes eljárás lefolytatását követően – megállapítható-e, hogy a fegyelmi eljárás alá vont személy a fegyelmi vétségként megjelölt tényállást megvalósította.

[82] Azt tehát helyesen fejtette ki a törvényszék, hogy amennyiben a határozat nem tartalmazza a fegyelmi vétségként definiált magatartás pontos megjelölését, leírását, és a megállapítás alapjául szolgáló bizonyítékokat, azaz egyáltalán nem tartalmaz tényállást (ahogy az jelen esetben is történt), valamint nem dokumentálható a jogszabályban és az Alapszabályban írtak szerinti tisztességes eljárás menete, úgy a határozat hatályon kívül helyezése indokolt.

[83] A fenti értelmezésből azonban a törvényszék azt is elvi éllel szögezte le, hogy a fegyelmi vétség elkövetését, a fegyelmi eljárás eseményeinek menetét, a fegyelmi eljárás alapjául szolgáló tényállás megvalósulását a civil szervezet semmilyen más módon nem bizonyíthatja, csak az eljárás irataival, azaz nincs helye egyéb bizonyításnak abban a körben, hogy a tag a terhére rótt cselekményt elkövette-e.

[84] Alapvetésként rögzítette a törvényszék azt is, hogy a bizonyítékokat a civil szervezet fegyelmi ügyeiben eljárni jogosult testületek álláspontjához képest a bíróság nem is mérlegelheti felül (ítélet [20] bekezdés).

[85] A törvényszék által kiemelt, és általánosan irányadónak tekintett elvek merev alkalmazása – azaz a konkrét ügy egyedi sajátosságait figyelmen kívül hagyva, minden esetben a fegyelmi eljárás iratainak kizárólagos alapul vétele és a felülmérlegelés kizártsága –

együttesen a Ptk. 3:35. §-a alapján indított perek kiüresítéséhez vezetne, és formálissá tenné a fegyelmi határozatok meghozatala jogszerűsége vizsgálatát.

[86] Az ítéltábla álláspontja szerint a fegyelmi eljárás csatolt iratanyaga alapján – a bizonyítási eljárás Pp. adta keretei között – az eljárás alá vont személy hivatkozása alapján vizsgálható, hogy a fegyelmi vétség alapjául szolgáló – az alapszabályban, fegyelmi szabályzatban meghatározott – tényállásnak megfelel-e a fegyelmi eljárás alapjául megjelölt magatartás, és az maradéktalanul, minden elemében megvalósult-e, azaz az eljárás alá vont személy elkövette-e a terhére rótt fegyelmi vétséget. E körben pedig a bizonyítékok nyilvánvalóan okszerűtlen mérlegelése eredményének bíróság általi felülmérlegelését sem lehet elvi élel kizártnak tekinteni. (Kúria Gfv.IV.30.234/2017/3. ítélet [38] pontja, Győri Ítéltábla Pf.IV.20.203/2018/5/I.)

[87] A Ptk. 3:35. § alapján a civil szervezet fegyelmi határozatainak megtámadása iránt indított perekben a bíróság felülvizsgálati jogkörének indokolatlanul megszorító értelmezése mellett is – a fellebbezésben foglaltakkal szemben – helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes egyesület tényállást teljes egészében nélkülöző első- és másodfokú fegyelmi határozata a fegyelmi szabályzat 11. § (9) bekezdésébe ütközik, és sérti az Alapszabály VIII. fejezetében foglaltakat is, ezért megalapozottan döntött a fegyelmi határozatok hatályon kívül

[88] helyezéséről.

[89] Alaptalanul érvel a fellebbezésében az alperes azzal is, hogy az elsőfokú bíróság a felperes által megjelölt megtámadási okok kiterjesztő értelmezésével vizsgálta a tényállás hiányát, és tekintette azt a határozatok hatályon kívül helyezését megalapozó jogsértésnek.

[90] A felperes a keresetlevelében (5. oldal 1. bekezdés, 7. oldal 2. bekezdés) kifejezetten hivatkozik arra, hogy az első- másodfokú határozatok azért jogsértőek mivel nem nyert bizonyítást az alperes elnökére vonatkozó, a felperesnek tulajdonított sérelmes nyilatkozat, azaz a fegyelmi eljárásban az alperes nem igazolta, hogy a felperes a fegyelmi szabályzat etikai mellékletének 3.1., illetve 3.2. pontja szerinti fegyelmi vétséget elkövette.

[91] A fegyelmi vétség tényállásszerű megvalósulása hiányában fegyelmi büntetés kiszabása pedig – a fentiekben már levezetettek szerint - nem csak a tisztességes eljárás általános alapelvét, hanem az Alapszabály VIII. fejezetét, és az alperes fegyelmi szabályzatának 2. §-ában és 11.§. (9) bekezdésében foglaltakat is sérti.

[92] A kifejtettek mellett az ítéltábla hangsúlyozza, hogy - az elsőfokú ítélet indokolása szerint - a támadott határozatok hatályon kívül helyezésére nem csak a fegyelmi vétség elkövetését alátámasztó tényállás hiánya, és annak a határozatok indokolásában való rögzítésének elmulasztása miatt került sor, hanem amiatt is, hogy az alperes elnöksége, mint fellebbező fél egyben másodfokú fegyelmi testületként is eljár, illetve a fellebbezés előterjesztésében és annak elbírálásában az eljárás sértettje, azaz az egyesület elnöke is részt vett, ebből következően a lefolytatott fegyelmi eljárás a tisztességes eljárás követelményébe is ütközik.

[93] Az alperes azonban a határozatok hatályon kívül helyezésének a tisztességes eljárás hiányára alapított indokát (elsőfokú ítélet [29] bekezdés) nem támadta, amely jogsértés önmagában a támadott határozatok hatályon kívül helyezését támasztja alá. Erre tekintettel a másodfokú felülbírálat Pp. 370. § (1) bekezdése és a 371. § (1) bekezdés b) pontja szerinti korlátaira figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására még a fellebbezésben felhozott - egyéb irányú - érvelés megalapozottsága esetén sem lett volna lehetőség.

[94] Alaptalanul indítványozza az alperes a fellebbezésében a másodfokú fegyelmi határozatról való tudomásszerzés időpontjának – a másodfokú bíróság általi – vizsgálatát. A Pp. 373. § (2)-(5) bekezdésében foglalt feltételek hiányában az ellenkérelem megváltoztatására a Pp. 373. § (1) bekezdése nem biztosít eljárásjogi lehetőséget.

[95] Mindemellett utal az ítéltábla arra, hogy az alperes hivatkozása szerint a másodfokú határozatot a felperes 2021. július 20. napján vette kézhez, amelyhez viszonyítva a 30 napos keresetindítási határidő megtartottnak tekintendő, figyelemmel a keresetlevél 2021. augusztus 18-i előterjesztésére.

[96] A kifejtettek alapján az ítéltábla a törvényszék érdemben helytálló ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése értelmében – az indokolás fentiek szerinti részbeni módosításával – helybenhagyta.

[97] Az alaptalanul fellebbező alperes a Pp.83.§. (1) és (5) bekezdése értelmében köteles a fellebbezéssel felmerült költségeinek viselésére.

[98] A felperes ugyan kérte a költségeinek megtérítését, azokat azonban a Pp. 81. § (1) bekezdésében foglaltakkal ellentétben nem számította fel, így a Pp. 82. § (3) és 83. § (5) bekezdése értelmében a költségei viselésére maga köteles.

Győr, 2022. május 11.

Dr. Maurer Ádám sk.
sk.

Dr. Sarmon Hedvig sk.

Dr. Mészáros Zsolt

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró